

for en fremtidig Udvikling. Men, som sagt, vi skal fra vor Side være villige til en Realitetsbehandling af hele denne Sag og søge at føre den igennem til en for Samfundet nyttig Løsning.

Hvad det andet Forslag angaar, da er det jo den ærede Forslagsstillers Tanker om den nærmere Udførelse af hele dette Spørgsmaal, dersom det første Forslag bliver gennemført, der her afspejler sig. Jeg skal ikke paa nærværende Tidspunkt komme ind paa overhovedet at berøre Indholdet af dette Lovforslag, idet jeg mener, at det ikke er paakrævet. Det vilde selv sagt være nødvendigt at underkaste det ærede Medlems Tanker en meget omfattende Revision, inden man naaede til at give dem Lovsform; derfor synes jeg, at det er ørkesløst paa nærværende Tidspunkt at diskutere dem. Jeg vil kun tillade mig at hævde, at Forslaget efter min Mening indeholder overordentlig sunde og gode Tanker, Tanker, som fortjener at vække Opmærksomhed i dette høje Ting, og som i alt Fald fra vor Side er blevet modtaget med Tilfredshed. Vi fra vor Side vil gerne gøre, hvad vi formaar, for paa dette Omraade at skabe en Lovgivning, som kan blive til Lykke for Landets Borgere.

Niels Frederiksen: De to foreliggende Lovforslag er i mange Maader højst interessante, og de virker i mange Retninger umiddelbart tiltalende derved, at de tilstræber, at hele det danske Samfund i Fremtiden kan faa fælles Andel i det Samfundsgode, som erhvervedes, da Lens- og Stamhusloven blev vedtaget. Hvis den Jordfond, der tilvejebragtes ved denne Lovgivning, kan bevares i Fremtiden, saaledes at den kan virke til at skabe Bopladser og Virkefelt for flere og flere danske Borgere, efterhaanden som denne Fond, naar den bevares klogt og forstandigt, stiger og Evnen til at hjælpe øges i samme Forhold, saa er jeg af den Opfattelse, at en ensidig Anvendelse af disse betydelige Værdier ikke vil være rigtig og rimelig ind i Fremtiden.

Det virker derfor umiddelbart tiltalende, naar den højtærede Forslagsstiller peger paa, at den Ensidedighed i disse Midlers Anvendelse, der for Øjeblikket er til Stede, ikke kan bevares langt ind i Fremtiden. Det, disse Midler først skal anvendes til, mener jeg bære være at udstykke de Arealer og bebygge disse, som efter Bestemmelserne stilles til Raadighed til dette Formaal. Og der ligger For-

holdet saaledes, at de Midler, som Jordfonden raader over og vil komme til at raade over efter Lenslovens Bestemmelser, lige vil kunne strække til til Bebyggelse af de Arealer, som i de førstkommende Aar kommer til Udstykning af Lensgodser og Præstegaardsjorder. Af en Opgørelse, som vi har foretaget dette Forhold vedrørende, fremgaar det ret tydeligt, at der saa godt som intet bliver tilbage, at Kapitalen maaske knap kan slaa til. Det afhænger jo af, hvordan Byggepriserne i de førstkommende Aar vil blive, da Byggelaanenes Størrelse i allerhøjeste Grad paavirker Størrelsen af de Midler, som skal anvendes til Byggeri. Men indtil Dato, dette Aar medregnet, har vi af Lensarealer udstykket 15 590 ha, og jeg regner med, at man efter Lenslovens Bestemmelser vil kunne faa til Udstykning omkring 25 000 ha, maaske snarere lidt mindre. Der er altsaa tilbage til Udstykning af disse Arealer ca. 9 500 ha, og vi regner med, at der er omkring 5 000 ha tilbage af Præstegaardsarealer, altsaa i alt endnu 14 000—15 000 ha til Udstykning af den offentlige Jord, som disse Love fremskaffede og gjorde udstykningsmulige. Og til disse Hektarers Bebyggelse kan man vel regne med et Beløb af omkring 18—20 Mill. Kr. foruden en ret betydelig Kapital til Erstatning for de nævnte ca. 9 500 ha Jord, der skal afgives fra Lenene til Udstykning. Det vil altsaa sige, at hvis der i samme Tidsrum yderligere skal anvendes Midler af Jordfonden til Udstykning og Bebyggelse af indkøbte Arealer fra de sønderjydske Præstegaarde og Domænegårdene, saa vil efter min Opfattelse selv med betydelig lavere Byggepriser end de nuværende Jordfondens Midler lige netop være tilstrækkelige til, at denne Lovgivning kan gennemføres og det Aktiv skabes færdigt, som man tilstræbte at naa ved Loven om Len og Stamhuses Overgang til fri Ejendom. Men de saaledes fremkomne Ejendomme, der har en reel Værdi af omkring 100 Mill. Kr., vil, selv med den Nedskrivning i Udlaanssummerne til Bygningers Opførelse, som tidligere er nævnt, og selv med faldende Konjunkturer i Jordens Pris altid blive et Aktiv, der giver betydelig Indtægt for Samfundet, og hvis Renter og Afdrag stadig bibeholdes i en Jordfond til Fremme af Samfundsformaal som Boligbyggeri og Husmandsbrugs Oprettelse, og en saadan Fonds Bevarelse vil derfor være af Værdi for vort Folk langt ind i de kommende Tider.